

Onderwerp Informatie over bezoek van burgemeester en wethouder
Van Keulen aan zustersteden Tianjin en Xi'an

Steller M.J. Zwaving

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 23 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 5057319

Datum 16-06-2015 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij u over de belangrijkste programmaonderdelen en uitkomsten van het bezoek van burgemeester Den Oudsten en wethouder Van Keulen aan de twee zustersteden van Groningen in China; Tianjin en Xi'an.

Van 19-23 april brachten burgemeester Den Oudsten, wethouder Van Keulen, het bestuur van het UMCG (Folkert Kuipers en Ate van der Zee), collega-professoren en bedrijven een bezoek aan de Groningse zusterstad Tianjin in het Noordoosten van China. De wethouder reisde na het driedaagse bezoek aan Tianjin met twee bedrijven en een vertegenwoordiger van het UMCG door naar de tweede zusterstad van Groningen in China; Xi'an.

Doel van de Chinareis

Aanleiding voor het bezoek aan Tianjin was het dertigjarige bestaan van de stedenband. Daarnaast waren de contacten die het UMCG sinds het vorige bestuurlijke bezoek van onze gemeente aan Tianjin (november 2013) op het gebied van volksgezondheid en healthy ageing had gelegd (en de afgelopen jaren heeft gecontinueerd) een belangrijke overweging voor de deelname van de burgemeester aan de reis. Het UMCG wilde de contacten met de gezondheidsautoriteiten in Tianjin (Public Health Bureau) tijdens de reis in april formeel bestendigen en uitbreiden. Het dertigjarige bestaan van de stedenband en de aanwezigheid van de burgemeester waren hiervoor een uitgelezen kans.

Burgemeester Den Oudsten heeft zich in Tianjin ingezet voor het versterken en verdiepen van de contacten tussen de beide steden, vooral op het gebied van healthy ageing, public health, schone en duurzame energie, water en voedsel, onderwijs en cultuur. De steden spraken verder af de contacten tussen Groningen en Tianjin te zullen uitbreiden naar kennisinstellingen en bedrijven.

Informatie over bezoek van burgemeester en wethouder Van Keulen aan zustersteden Tianjin en Xi'an.

De burgemeesters van Groningen en Tianjin ondertekenden daartoe een intentieverklaring.

Wethouder Van Keulen richtte zich tijdens de reis met name op handelsactiviteiten en de matchmaking van de meereizende Groningse bedrijven. Deze maakten onder meer kennis met potentiële handelspartners via CCPITT (China Council for the Promotion of International Trade Tianjin). Daarnaast verkende de wethouder de mogelijkheden om Chinese bedrijven zich in Groningen te laten vestigen.

De wethouder ondertekende een intentieverklaring met het gamingbedrijf Serious Fish Co.Ltd voor de mogelijke vestiging van een dochteronderneming in Groningen

De burgemeester en de UMCG-delegatie reisden op 22 april naar Groningen terug. De wethouder reisde door naar Xi'an om met de 'Vice Mayor' aldaar de nog jonge zusterstedenrelatie met deze stad te bevestigen; mogelijke onderwerpen voor toekomstige samenwerking te bespreken en de meereizende bedrijven te ondersteunen bij het leggen van handelscontacten.

Programma burgemeester Den Oudsten en het UMCG

Belangrijkste onderdelen in het programma van de burgemeester waren de ontmoeting met burgemeester Huang Xingguo van Tianjin en de kennismaking met het bestuur en studenten van Tianjin University, de universiteit waar de heer Den Oudsten een lezing hield voor studenten van verschillende studierichtingen over het belang van steden in een globaliserende wereld. De lezing maakte deel uit van de *Beiyang Hall Serie Talks*, een lezingenserie die Tianjin University in 2002 in het leven heeft geroepen om de studenten van de universiteit door het uitnodigen van sprekers 'van buiten' zicht te bieden op nieuwe (cq Westerse) ideeën, technologieën en culturen.

Daarnaast opende de burgemeester Den Oudsten het Healthy Ageing Seminar voor wetenschappers uit Groningen en Tianjin, waar hij onder meer de plaatsvervangend ambassadeur van Nederland in China ontmoette. Verder sprak de heer Den Oudsten met de directeur van het Foreign Affairs Office Tianjin, de heer Wang Shu Hua.

Tijdens de ceremoniële 'Mayor's Meeting' spraken de burgemeesters van Groningen en Tianjin onder meer over de die dag geopende 'Free Trade Zone' in Tianjin die het handelsverkeer met het buitenland moet vergemakkelijken, het nieuwe Chinese economische beleid betreffende de herleving van de Chinese Zijde Route (*One Belt, One Road*) en over de meest kansrijke gebieden voor samenwerking tussen de beide steden in de toekomst: healthy ageing, public health duurzame energie, schoon drinkwater en voedsel. Het overleg werd

afgesloten met de uitnodiging van burgemeester Den Oudsten aan zijn collega in Tianjin voor een tegenbezoek van Tianjin aan Groningen, dit najaar. Aansluitend werden er diverse intentieverklaringen ondertekend door de burgemeesters van Groningen en Tianjin, wethouder Van Keulen (met het bedrijf Serious Fish) en tussen het UMCG en het Public Health Bureau. Het bezoek van de Groningse delegatie aan de burgemeester van Tianjin werd uitgezonden door de lokale televisie van Tianjin.

Het bestuur van het UMCG sloot voor een belangrijk deel aan bij het programma van de burgemeester en had daarnaast een ontmoetingen met een aantal ziekenhuizen en wetenschappers. Een vertegenwoordiging van het ministerie van VWS in Beijing en de plaatsvervangend ambassadeur van Nederland in China, de heer André Driessen, reisden naar Tianjin af voor het Healthy Ageing Seminar, waar zij met de burgemeester de inleidende openingstoespraken verzorgden.

Voor het UMCG zijn er vele mogelijkheden voor onderzoekssamenwerking met Tianjin vanwege de aanwezigheid van een aantal grote ziekenhuizen voor klinische studies, de snelle technologische ontwikkelingen op het gebied van IT en big data.

Het UMCG heeft in Tianjin al onderzoeksprojecten lopen, waarvoor Chinese PhD-studenten worden aangetrokken: op het gebied van Oral Health (i.s.m. Orthodontie), Mental Health (i.s.m. Psychiatrie) en Womens's Health (i.s.m. Gynaecologie), LifeLines en Food & Nutrition

Het UMCG ondertekende in Tianjin intentieverklaringen met het Public Health Bureau op het gebied van gezondheidszorg (aandachtsgebieden Gynaecologie, Mental Health, e-Health, Biobank en voeding), met de 'University China Armed Police Force' (betreffende de advisering over een nieuw hospitaal, medische opleidingen e.d.) en met Tianjin University (software school) over bio-engineering, e-medicine e.d.).

Programma wethouder Van Keulen/Bedrijvenprogramma

De wethouder volgde een eigen programma, gericht op het bevorderen van handelscontacten tussen meereizende bedrijven en counterparts in de Chinese zustersteden en op investeringsbevordering vanuit China naar Noord Nederland.

Vijf Groninger bedrijven maakten deel uit van de missie: Woolsaler, groothandel in wolproducten; StabiAlert, producent van systemen die veiligheid en schade monitoren bij gebouwen, dijken, bruggen en spoor; Ofichem, een farmaceutisch bedrijf gericht op de productie, handel en research op het gebied van farmaceutische grondstoffen en twee bedrijven op het gebied van serious gaming: MadLogic / Game-based Solutions en 8D Games – Serious & Entertainment Games. Naast de bedrijven maakte ook Bob Verheijden (hoofd

van de afdeling design van Academie Minerva) namens de Hanzehogeschool Groningen deel uit van de delegatie.

Belangrijke onderdelen in het programma in Tianjin waren de ontmoeting met CCPIT Tianjin, TEDA (Tianjin Economic Development Area), Tianjin Economy & Information Technology Commission (Tianjin EITC) en een seminar over Serious gaming.

Het programma in Xi'an had als belangrijkste onderdelen de officiële ontvangst door Deputy Mayor Fang Guanghua, de matchmaking bijeenkomst van CCPIT Xi'an en het bezoek aan Public Health Bureau Xi'an/No. 1 Hospital.

Tianjin

CCPIT Tianjin (de Kamer van Koophandel van Tianjin) was verantwoordelijk voor het matchmaking programma van de meereizende bedrijven. Tijdens de matchmaking bijeenkomst heeft een aantal bedrijven (Ofichem, StabiAlert en Woosaler) interessante contacten gelegd. Verder heeft de wethouder met de directeur van CCPITT, de heer Dong Li Bin, afgesproken, dat er in het najaar van 2015 een stevige bedrijvendelegatie uit Tianjin naar Groningen komt. Het bezoek aan TEDA was gericht op het stimuleren van samenwerking, promotie van Groningen/Noord-Nederland en het aantrekken van investeringen. TEDA is in 1984 opgericht en omvat inmiddels een oppervlakte van 408 km² met een bevolking van 530.000. Het is uitgegroeid tot het 'economic powerhouse' van Noord-China. TEDA adviseert bedrijven over internationale investeringen, organiseert handelsmissies en heeft een Europese dependance in Keulen. Daarnaast hebben ze een eigen voetbalclub, die in 2011 onder leiding van de oud Groninger voetballer Arie Haan, kampioen van China is geweest. Tijdens het bezoek is afgesproken om de samenwerking uit te bouwen en hiervoor een 'Memorandum of Understanding' op te stellen die later dit jaar in Groningen zal worden ondertekend, tijdens een bezoek van een delegatie uit Tianjin. Verder is gesproken over samenwerking tussen de beide voetbalclubs: uitwisseling van spelers, een vriendschappelijke wedstrijd en het via de Hanzehogeschool opleiden van jeugd voetbal coaches.

Met de Tianjin EITC, de commissie die verantwoordelijk is voor alle ontwikkelingen met betrekking tot Smart City, is het eerste contact gelegd en zal worden gekeken naar samenwerkingsmogelijkheden; bijvoorbeeld op het gebied van het aanpakken van de luchtvervuiling (stimuleren fiets), energie, health(y aging) of innovatie.

De bedrijven en wethouder Van Keulen bezochten verder een seminar over Serious Gaming, dat was georganiseerd door het Chinese bedrijf Happy (Serious) Fish, dat een vestiging in Groningen overweegt op de Healthy Ageing Campus. Tijdens het seminar hield de wethouder een presentatie over het investeringsklimaat voor gaming bedrijven in Groningen en bespraken de deelnemende game bedrijven MadLogic en 8D Games de samenwerking met

Happy (Serious) Fish. Over deze samenwerking zal in augustus in Groningen verder worden gesproken.

Xi'an

Belangrijkste doel van het bezoek aan Xi'an (sinds 2011 de tweede zusterstad in van Groningen China) was het bestendigen van de relatie en te onderzoeken welke economische potentie deze relatie voor de toekomst biedt.

Gespreksonderwerp tijdens de ceremoniële ontmoeting tussen wethouder Van Keulen en de 'Vice Mayor', de heer Fang Guanghua, was onder meer het nieuwe Chinese economische beleid in relatie tot ons (Westerse/ Europese) economisch beleid. Andere thema's waren energie, public health en de grote waardering van Xi'an voor de vriendschap en goede samenwerking tussen beide steden. [In 2014 bekroond met een prijs voor beste zusterstad]

Het matchmaking programma voor de bedrijven, was georganiseerd door CCPIT Xi'an en de kende een grote opkomst. Met name StabiAlert heeft goede contacten kunnen leggen, niet alleen voor het eigen bedrijf, maar ook voor andere bedrijven uit Noord-Nederland.

De aanwezige Chinese bedrijven zijn op zoek zijn naar partners en afzet in Europa. Als vervolg op de bijeenkomst in Xi'an zal CCPIT voor deze bedrijven een missie naar Groningen voorbereiden. De intentie is uitgesproken om kantoren in beide zustersteden op te zetten om verdere business- en handelsmogelijkheden te promoten en faciliteren. Idee is om te starten vanuit een pilot project met een aantal geselecteerde Chinese en Groningse/ Noord-Nederlandse bedrijven.

Een bezoek van wethouder Van Keulen en de heer Ning Qu en de vertegenwoordiger van het UMCG en voorzitter van Semico (Sino-European Medical Innovation and Co-Operation) aan 'Xi'an No.1 Hospital', was geïnitieerd door het Xi'an Public Health Bureau. Semico (Europese organisatie die de contacten tussen Westerse landen en China bevordert op het gebied van medische wetenschappen en lifesciences om medische innovaties te realiseren) beoogt een vergelijkbare samenwerking te ontwikkelen als met het Public Health Bureau van Tianjin. Om dit verder uit te werken is door de heer Ning Qu een 'Memorandum of Understanding' ondertekend.

Resultaten van de reis

De reis naar zusterstad Tianjin leverde voor een aantal bedrijven meteen resultaat op: Woosaler boekte in China direct succes met een mooie order. De gaming bedrijven MadLogic en 8D Games wekten bij de universiteit en het Mental Health Hospital in Tianjin interesse in een op serious gaming gebaseerde diagnose methodiek voor jongeren met ADHD. De Groningse gamingbedrijven versterkten verder de contacten met het Chinese bedrijf Happy (Serious) Fish dat zich mogelijk in Groningen gaat vestigen.

De samenwerking tussen het UMCG en Tianjin is in een versnelling gekomen doordat de Groningse delegatie in Tianjin heeft laten zien als eenheid (overheid, kennisinstellingen en bedrijven) achter de zusterstedenband samenwerking te staan. Met de ondertekening van een aantal intentieverklaringen zijn de terreinen voor samenwerking in de toekomst verder geconcretiseerd en is met de officiële uitnodiging van burgemeester Den Oudsten aan zijn collega in Tianjin voor een tegenbezoek aan Groningen het tempo in de relatie en in de afspraken geborgd. Onderdeel van dit tegenbezoek zal een stevige bedrijvendelegatie vanuit Tianjin zijn. Daarnaast zal tijdens dit bezoek een Memorandum of Understanding worden ondertekend om de samenwerking tussen de voetbalclub van Tianjin en FC Groningen te verstevigen.

Naar aanleiding van de matchmaking in Xi'an gaan StabiAlert en het bedrijf Xi'an Lian Hang Technology Co., verder praten over het opzetten van een strategic partnership over het op de markt brengen van een nieuw product/business model. Verder zal CCPIT Xi'an een bezoek van Chinese bedrijven aan Groningen voorbereiden.

Tot slot vloeide uit de goede contacten met China ook de samenwerking met Chinese bedrijf IT-bedrijf Huawei voort. De multinational Huawei, UMCG en gemeente ondertekenden op 2 juni jl. in Amsterdam een samenwerkingsovereenkomst om de ontwikkeling van Groningen als 'Smart City' verder gestalte te geven. Huawei kan de ICT-oplossingen leveren om bijvoorbeeld (de lokale opwekking van) energie, health care, toerisme, bestuur en veiligheid slimmer te organiseren

Vervolg

Dit najaar zal een officiële delegatie van de stad Tianjin samen met een handelsdelegatie, in het kader van het 30 jarig jubileum van de stedenband, een bezoek aan Groningen brengen en zal een medische delegatie uit onze zusterstad het UMCG op bezoek gaan bij het UMCG. Verder zal het bedrijf Serious Fish in augustus een bezoek aan Groningen brengen.

Voor het opzetten van het pilotproject met samenwerkende bedrijven uit Xi'an en Noord-Nederland wordt aangehaakt bij een project van de Hanzehogeschool

Informatie over bezoek van burgemeester en wethouder Van Keulen aan zustersteden Tianjin en Xi'an.

waarbij ongeveer 15 bedrijven met interesse in zakendoen met China zijn betrokken. CCPIT Xi'an is van plan in het najaar met een missie van geselecteerde bedrijven naar Groningen te komen om de samenwerking met het project van de Hanzehogeschool te realiseren.

Tot slot

Gezien intensivering van de internationale contacten – bijvoorbeeld met China en Duitsland (Hamburg) - hebben wij het voornemen ons internationaliseringsbeleid te actualiseren en indien nodig te herijken. Een goede afstemming en nauwe samenwerking inzake de internationale contacten met de kennisinstellingen is hierbij van groot belang. Wij zullen dit onderwerp medio juni bespreken in de stuurgroepvergadering van het Akkoord van Groningen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

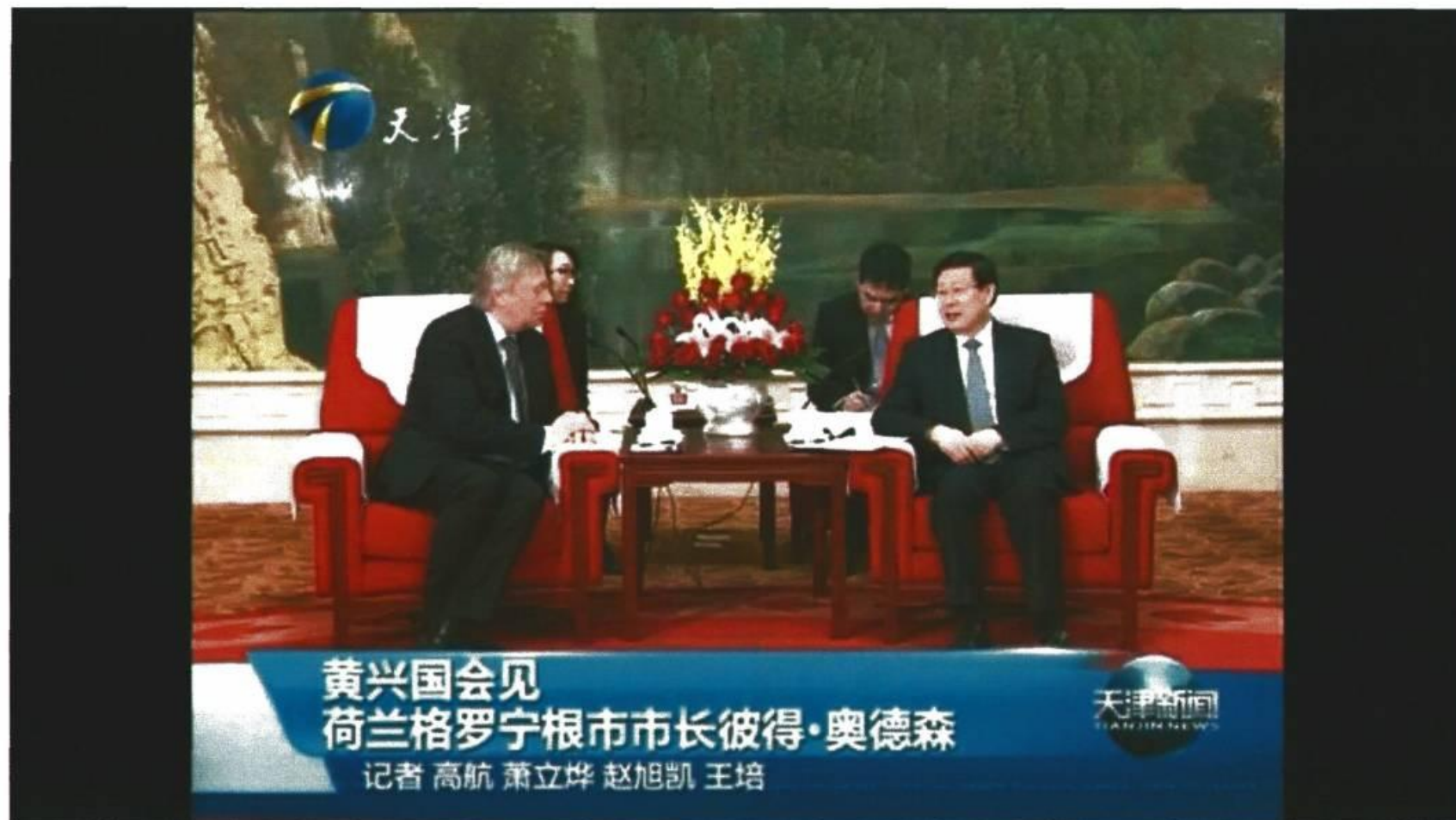
Bijlagen:

1. foto's
2. krantenartikel Tianjin

Ontmoeting burgemeester Den Oudsten en burgemeester Huang Xingguo.
Mayor's Ceremony werd uitgezonden op de lokale televisie van Tianjin (screenshot).

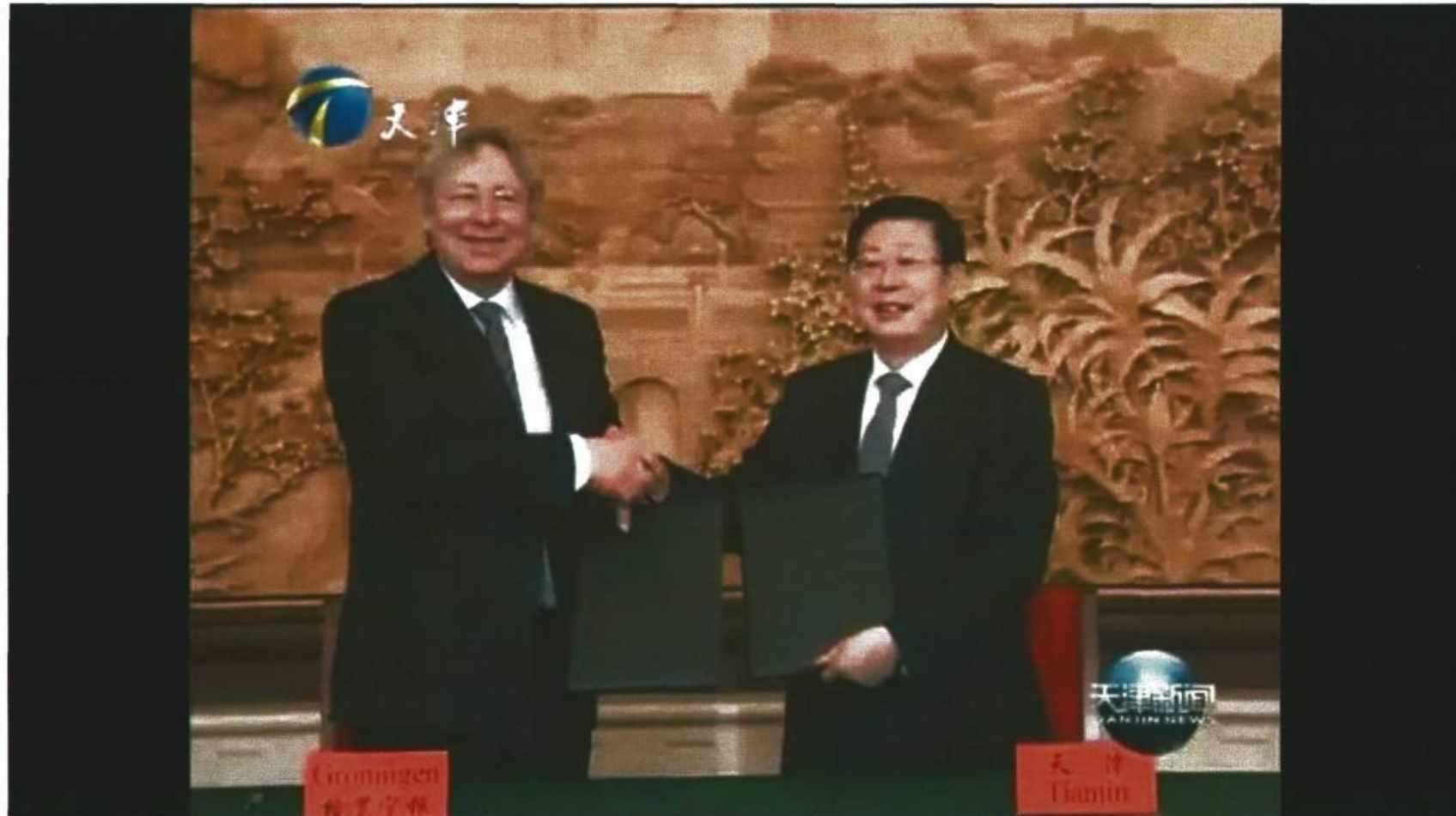
Screenshot van de televisie-uitzending over de ontmoeting van de burgemeesters van Groningen en Tianjin.

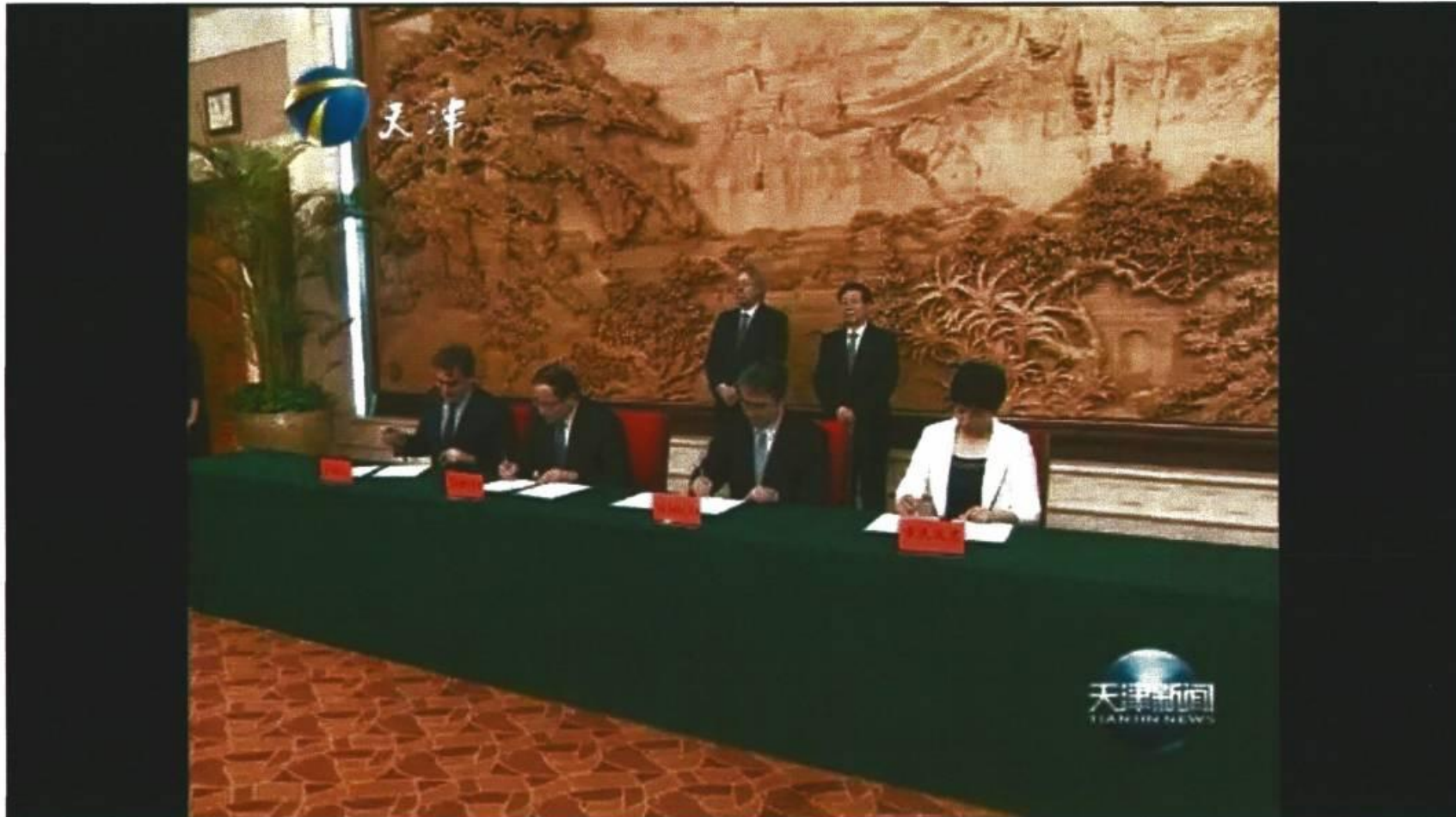
Ondertekening van de intentieverklaring tussen de twee zustersden.

De ondertekende intentieverklaringen voor de samenwerking tussen de zustersteden op het gebied van healthy ageing, smart cities, schone en duurzame energie, onderwijs en cultuur

Ondertekening van de overige intentieverklaringen door wethouder Van Keulen met het gamingbedrijf Serious Fish Co. Ltd voor en door het bestuur van het UMCG met de gezondheidsautoriteiten van Tianjin (op het gebied van public health).

Idem.

De lezing van burgemeester Den Oudsten voor studenten van Tianjin University over het belang van steden in een globaliserende wereld.

De studenten bieden burgemeester een cadeau aan als herinnering.

Burgemeester met het bestuur van Tianjin University, docenten, studenten, het bestuur van het UMCG en overige Groningse delegatieleden.

De ontmoeting van wethouder Van Keulen met de Vice Mayor van Xi'an, de tweede zusterstad van Groningen in China.

Wethouder Van Keulen met zijn collega in Xi'an, Vice Mayor Fang Guanghua.

De Groningse delegatieleden en de vertegenwoordigers van de stad Xi'an.

Bericht uit de lokale krant n.a.v. de ontmoeting tussen de beide burgemeesters
(vertaling door Lijuan van der Harst-Yi)

Groningen-Tianjin mayor meeting is on the front page of the biggest local newspaper
"JinWan Bao" dated April 23rd, 2015.

- The mayor of Tianjin, Mr. Xingguo Huang, briefly introduced the latest development in Tianjin. He said: "This year is the 30th anniversary of the sister city relationship between Tianjin and Groningen. In the past years, both cities have had frequent municipal visits and intensive cooperation in the areas of health care, education, community management, business and trade. At the moment, China is working on the strategy of "one belt, one road". Tianjin is the important intersection point of this strategy. We hope to further strengthen the exchange and cooperation in multiple areas between the two cities, combine the advantages of both sides, and enhance the sister city relationship to a higher level.
- The mayor of Groningen, Mr. Peter den Oudsten said: "Today is the formal listing date of the Free Trade Zone in Tianjin. This will have important impact on the global economy development. We would like to further share our experiences and cooperate with Tianjin in the areas of healthy ageing, harbor construction, and etc., on the basis of the enduring excellent communication between the two cities. We also welcome more Chinese companies to invest in the NL and continuously promote the development of the friendship between the two cities.
- Both cities signed the 30 years sister-city declaration memo and the cooperation agreements in the fields of health care, healthy ageing, personnel training, biomedical, and software technology.

黄兴国会见荷兰格罗宁根市市长彼得·奥德森

本报讯 (记者高明 马明)市委代理书记、市长黄兴国前天中午在迎宾馆会见荷兰格罗宁根市市长彼得·奥德森一行,对客人来津表示欢迎。

黄兴国简要介绍了天津发展情况。他说,今年正值天津和格罗宁根建立友好城市关系30周年,近年来,双方高层互访频繁,人员往来密切,在医疗卫生、教育文化、社区管理和经贸等领域全方位交流合作,取得了丰硕成果。当前,我国正在积极实施“一带一路”战略,天津是“一带一路”战略的重要交汇点,我们愿以此次市长访津为契机,进一步加强双方多领域交流合作,实现优势互补,将两市友好关系提升至新水平新高度。

彼得·奥德森说,今天是天津自贸试验区正式挂牌的好日子,这将对全球经济起到重要影响。我们要在以往良好合作基础上,进一步与天津分享应对人口老龄化、老年人护理与康复、港口建设等方面经验,同时欢迎更多中方企业来荷兰投资兴业,不断推动双方友好关系向前发展。

会见后,双方共同签署两市缔结友好城市关系30周年宣言书和医疗卫生、健康养老、人员培训、生物医学、软件技术等领域合作协议。

市领导成其圣和张志超参加会见。